ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1475/95 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Ιουνίου 1995

σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών διανομής, πώλησης και εξυπηρέτησης μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Μαρτίου 1965 περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, και ιδίως το άρθρο 1,

Μετά τη δημοσίευση του σχεδίου του παρόντος κανονισμού [2],

Μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων,

Εκτιμώντας τα εξής:

(1) Δυνάμει του κανονισμού αριθ. 19/65/ΕΟΚ, η Επιτροπή είναι αρμόδια να εφρμόσει, με την έκδοση κανονισμού, το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες διμερών συμφωνιών που εμπίπτουν στο άρθρο 85 παράγραφος 1 και σύμφωνα με τις οποίες ο ένας συμβαλλόμενος αναλαμβάνει την υποχρέωση έναντι του άλλου να διαθέτει μόνο σ' αυτόν ορισμένα προϊόντα, με σκοπό τη μεταπώλησή τους σε ορισμένο τμήμα του εδάφους της κοινής αγοράς. Η αποκτηθείσα πείρα από την εξέταση πολυάριθμων συμφωνιών διανομής πώλησης και εξυπηρέτησης μετά την πώληση, που έχουν συναφθεί στον τομέα των αυτοκινήτων οχημάτων, επιτρέπει να ορισθεί μια κατηγορία συμφωνιών οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν κατά κανόνα ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 85 παράγραφος 3. Πρόκειται για συμφωνίες ορισμένης ή αορίστου διάρκειας με τις οποίες ο συμβαλλόμενος προμηθευτής αναθέτει στον αντισυμβαλλόμενο μεταπωλητή την προώθηση της διανομής, της πώλησης και της εξυπηρέτησης μετά την πώληση ορισμένων προϊόντων του τομέα των αυτοκινήτων οχημάτων σε καθορισμένη περιοχή και ο προμηθευτής αναλαμβάνει, έναντι του διανομέα, την υποχρέωση να διαθέτει τα προϊόντα της συμφωνίας, στη συμφωνημένη περιοχή, μόνο στον διανομέα ή, εκτός αυτού, σε περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων του δικτύου διανομής, με σκοπό τη μεταπώλησή τους.

Για τη διευκόλυνση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ορισμένοι όροι προσδιορίζονται στο άρθρο 10.

(2) Μολονότι οι δεσμεύσεις που αναφέρονται στα άρθρα 1, 2 και 3 έχουν γενικά ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα να εμποδίζουν, να περιορίζουν ή να νοθεύουν τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό της κοινής αγοράς και μπορούν, γενικά, να επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, η απαγόρευση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης μπορεί, δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 3, να κηρυχθεί ανεφάρμοστη ως προς τις εν λόγω δεσμεύσεις, αλλά μόνο υπό ορισμένους περιοριστικούς όρους.

(3) Η εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης, σε συμφωνίες διανομής, της πώλησης και της εξυπηρέτησης μετά την πώληση που συνάπτονται στον τομέα των αυτοκινήτων οχημάτων, απορρέει, ιδίως, από το γεγονός ότι οι περιορισμοί του ανταγωνισμού και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του συστήματος διανομής ενός κατασκευαστή και αναφέρονται στα άρθρα 1 έως 4 του παρόντος κανονισμού συνάπτονται, κατά γενικό κανόνα, με τον ίδιο ή με παρόμοιο τρόπο στο σύνολο της κοινής αγοράς. Οι κατασκευαστές αυτοκινήτων εισδύουν στο σύνολο της κοινής αγοράς ή σε σημαντικά τμήματά της μέσω συνόλου συμφωνιών που περιλαμβάνουν παρόμοιους περιορισμούς του ανταγωνισμού, και επηρεάζουν έτσι όχι μόνο τη διανομή, την πώληση και την εξυπηρέτηση μετά την πώληση στο εσωτερικό των κρατών μελών, αλλά και το μεταξύ τους εμπόριο.

(4) Οι ρήτρες που αφορούν την αποκλειστική και επιλεκτική διανομή μπορούν να θεωρηθούν ως αναγκαία μέτρα εξορθολογισμού στον τομέα των αυτοκινήτων οχημάτων, που είναι κινητά αναλώσιμα αγαθά κάποιας διαρκείας και απαιτούν, σε τακτά διαστήματα όπως και σε απρόβλεπτες περιπτώσεις και σε διάφορους τόπους, ειδική συντήρηση και επισκευές. Οι κατασκευαστές αυτοκινήτων συνεργάζονται με επιλεγμένους διανομείς και συνεργεία προκειμένου να εξασφαλίσουν τις υπηρεσίες πώλησης και την εξυπηρέτηση μετά την πώληση ειδικά προσαρμοσμένη στο εν λόγω προϊόν. Η συνεργασία αυτή δεν είναι δυνατόν, τουλάχιστον για λόγους παραγωγικού δυναμικού και αποτελεσματικότητας, να επεκτείνεται σε απεριόριστο αριθμό διανομέων και συνεργείων. Ο συνδυασμός των υπηρεσιών πώλησης και της εξυπηρέτησης μετά την πώληση με τη διανομή πρέπει να θεωρηθεί οικονομικότερος από το διαχωρισμό της οργάνωσης των πωλήσεων καινουργών οχημάτων, αφενός, και της οργάνωσης των υπηρεσιών πώλησης και της εξυπηρέτησης μετά την πώληση, συμπεριλαμβανομένης και της πώλησης ανταλλακτικών, αφετέρου, δεδομένου ιδίως ότι πρέπει να διενεργείται

[1] ΕΕ αριθ. 36 της 6. 3. 1965, σ. 533/65.
[2] ΕΕ αριθ. C 379 της 31. 12. 1994, σ. 16.

τεχνικός έλεγχος από την προμηθεύουσα επιχείρηση του δικτύου διανομής πριν από την παράδοση του καινουργούς αυτοκινήτου που πωλείται στον τελικό καταναλωτή, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

(5) Εντούτοις, η υποχρεωτική χρησιμοποίηση του εξουσιοδοτημένου δικτύου δεν είναι σε κάθε περίπτωση απαραίτητη για να εξασφαλίζεται αποτελεσματική εμπορία. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να προβλεφθεί ότι δεν απαγορεύεται η πώληση των προϊόντων της συμφωνίας σε μεταπωλητές:

— που ανήκουν στο ίδιο δίκτυο διανομής [άρθρο 3 σημείο 10 στοιχείο α)] ή

— που αγοράζουν ανταλλακτικά με σκοπό να τα χρησιμοποιήσουν οι ίδιοι σε εργασίες επισκευής ή συντήρησης [άρθρο 3 σημείο 10 στοιχείο β)].

Τα μέτρα που παίρνει ο κατασκευαστής και οι επιχειρήσεις του δικτύου διανομής του προκειμένου να προστατεύσει το σύστημα επιλεκτικής διανομής, συμβιβάζονται με την απαλλαγή που χορηγείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Αυτό ισχύει, ιδίως, για τις δεσμεύσεις του διανομέα να πωλεί αυτοκίνητα σε τελικούς καταναλωτές χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες ενός μεσάζοντα μόνο στην περίπτωση που ο καταναλωτής έχει εξουσιοδοτήσει σχετικά τον μεσάζοντα αυτό (άρθρο 3 σημείο 11).

(6) Πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αποκλεισμού των χονδρεμπόρων εξαρτημάτων που δεν ανήκουν στο δίκτυο διανομής από τη μεταπώλησή τους που προέρχονται από τον κατασκευαστή. Μπορεί να υποτεθεί ότι το σύστημα ταχείας διάθεσης των εξαρτημάτων για το σύνολο των προϊόντων της συμφωνίας, που έχει πλεονεκτήματα για τους καταναλωτές, δεν θα μπορούσε να διατηρηθεί χωρίς την υποχρέωση διάθεσης μέσω του εξουσιοδοτημένου δικτύου.

(7) Είναι δυνατόν να δοθεί απαλλαγή για τη ρήτρα περί μη ανταγωνισμού στο βαθμό που δεν εμποδίζει τον διανομέα να διαθέτει αυτοκίνητα οχήματα άλλων σημάτων κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται κάθε σύγχυση ως προς τα σήματα (άρθρο 3 σημείο 3). Η υποχρέωση πώλησης των προϊόντων άλλων κατασκευαστών αποκλειστικά και μόνον σε χωριστούς χώρους και υπό χωριστή διαχείριση, σε συνδυασμό με τη γενική υποχρέωση αποφυγής της σύγχυσης σημάτων, εξασφαλίζει την αποκλειστικότητα της διανομής ενός μόνο σήματος σε κάθε χώρο πώλησης. Η τελευταία αυτή υποχρέωση πρέπει να εκπληρώνεται καλή τη πίστη από τον διανομέα ώστε η προώθηση, η πώληση και η εξυπηρέτηση μετά την πώληση να μη δημιουργούν κατά κανένα τρόπο σύγχυση στον καταναλωτή ή να προκαλούν αθέμιτες πράξεις του διανομέα εναντίον των προμηθευτών προϊόντων ανταγωνιστικών σημάτων. Προκειμένου να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα των ανταγωνιστικών προϊόντων, η διαχείριση των διαφόρων χώρων πώλησης πρέπει να ασκείται από διαφορετικά εκάστοτε νομικά πρόσωπα. Τέτοια υποχρέωση ενισχύει τις προσπάθειες που καταβάλλει ο διανομέας όσον αφορά την πώληση και την μετά την πώληση εξυπηρέτηση των πελατών ως προς τα προϊόντα της συμφωνίας, ευνοώντας ταυτόχρονα τον ανταγωνισμό μεταξύ των προϊόντων αυτών και των ανταγωνιστικών προϊόντων. Οι διατάξεις αυτές δεν εμποδίζουν τον διανομέα να προσφέρει και να παρέχει στο ίδιο συνεργείο υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής για αυτοκίνητα ανταγωνιστικών σημάτων· ο διανομέας δύναται ωστόσο να υποχρεωθεί να προνοεί ώστε να μην επωφελούνται τρίτοι των επενδύσεων του προμηθευτή χωρίς νόμιμη αιτία (άρθρο 3 σημείο 4).

(8) Εντούτοις, οι ρήτρες περί μη ανταγωνισμού δεν είναι δυνατόν να θεωρηθούν από κάθε άποψη απαραίτητες για την αποτελεσματική διανομή. Οι διανομείς πρέπει να είναι ελεύθεροι να προμηθεύονται από τρίτους, να χρησιμοποιούν και να μεταπωλούν εξαρτήματα της ίδιας ποιότητας με αυτά που προσφέρει ο προμηθευτής. Ως προς αυτό, όλα τα εξαρτήματα που προέρχονται από την ίδια παραγωγή τεκμαίρεται ότι είναι όμοια ή της ίδιας προέλευσης· εναπόκειται δε στους παραγωγούς που προσφέρουν ανταλλακτικά στους διανομείς να επιβεβαιώνουν, κατά περίπτωση, ότι τα ανταλλακτικά αυτά είναι αντίστοιχα με εκείνα που προμηθεύουν στον κατασκευαστή του οχήματος. Οι διανομείς πρέπει, επίσης, να διατηρούν την ελευθερία επιλογής εξαρτημάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα οχήματα που αναφέρονται στη συμφωνία, και τα οποία φθάνουν ή ξεπερνούν το απαιτούμενο ποιοτικό επίπεδο. Με αυτή την οριοθέτηση της ρήτρας περί μη ανταγωνισμού, λαμβάνεται υπόψη η σημασία τόσο της ασφάλειας του οχήματος όσο και της διατήρησης ενός αποτελεσματικού ανταγωνισμού (άρθρο 3 σημείο 5 και άρθρο 4 παράγραφος 1 σημεία 6 και 7).

(9) Οι περιορισμοί που επιβάλλονται στις δραστηριότητες του διανομέα έξω από τη συμφωνημένη περιοχή τον αναγκάζουν να εξασφαλίζει καλύτερα τη διανομή και την εξυπηρέτηση των πελατών μέσα σε μια συμφωνημένη και ελεγχόμενη περιοχή, να γνωρίζει την αγορά με τρόπο που προσεγγίζει τις απόψεις του καταναλωτή και να κατευθύνει την προσφορά του σε συνάρτηση με τις ανάγκες (άρθρο 3 σημεία 8 και 9). Η ζήτηση των προϊόντων της συμφωνίας πρέπει, εντούτοις να μπορεί να παραμείνει ευέλικτη και να μην περιορίζεται σε περιφέρειες. Οι διανομείς πρέπει να μπορούν να ικανοποιούν όχι μόνο τη ζήτηση των προϊόντων αυτών στη συμφωνημένη περιοχή, αλλά και τη ζήτηση από πρόσωπα και επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλες περιοχές της κοινής αγοράς. Ο διανομέας δεν πρέπει να εμποδίζεται να χρησιμοποιεί μέσα διαφήμισης με τα οποία απευθύνεται σε πελάτες εκτός της συμφωνημένης περιοχής, δεδομένου ότι μια τέτοια διαφήμιση δεν θίγει την υποχρέωση της καλύτερης προώθησης των πωλήσεων στη συμφωνημένη περιοχή. Στα αποδεκτά διαφημιστικά μέσα δεν συμπεριλαμβάνονται οι άμεσες και προσωπικές επαφές με τους πελάτες, οι οποίες πραγματοποιούντια είτε με αναζήτηση πελατείας κατ'οίκον, είτε με τηλεφωνική είτε με ατομική επιστολή, ή οποιαδήποτε άλλη μορφή επικοινωνίας.

(10) Θα πρέπει, για λόγους ασφάλειας του δικαίου από πλευράς επιχειρήσεων, να αναφερθούν ορισμένες δεσμεύσεις του διανομέας που δεν εμποδίζουν την απαλλαγή και αφορούν την τήρηση ελάχιστων απαιτήσεων κατά τη διανομή, την πώληση και την εξυπηρέτηση μετά την πώληση (άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1), την περιοδικότητα των πωλήσεων (άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 2), την υλοποίηση των ποσοτικών στόχων όσον αφορά την πώληση και αποθήκευση που συμφώνησαν τα μέρη ή ορίσθηκαν από τρίτο εμπειρογνώμονα, σε περίπτωση διαφωνίας (άρθρο 4 παράγραφος 1 σημεία 3 έως 5), καθώς και τους όρους εξυπηρέτησης μετά την πώληση (άρθρο 4 παράγραφος 1 σημεία 6 έως 9). Οι δεσμεύσεις αυτές έχουν υλική συνάφεια με τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στα άρθρα 1, 2 και 3 και επηρεάζουν τα περιοριστικά τους αποτελέσματα στον ανταγωνισμό. Μπορούν, ως εκ τούτου, να τύχουν απαλλαγής, για τους ίδιους λόγους με τις τελευταίες, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης (άρθρο 4 παράγραφος 2).

(11) Σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ, πρέπει να καθορίζονται οι όροι που πρέπει να πληρούνται ώστε να παράγει αποτελέσματα η κήρυξη του ανεφάρμοστου που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό.

(12) Το άρθρο 5 παράγραφος 1 σημείο 1 στοιχεία α) και β) θέτει ως προϋπόθεση απαλλαγής, ανεξάρτητα από το τόπο αγοράς του οχήματος στην κοινή αγορά, οι επιχειρήσεις του δικτύου διανομής να παρέχουν εγγύηση καθώς και δωρεάν εξυπηρέτηση και εξυπηρέτηση σε περίπτωση αντικατάστασης ελαττωματικών οχημάτων και την επισκευή και συντήρηση που είναι απαραίτητες για την ασφαλή και αξιόπιστη λειτουργία του οχήματος. Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι να μην θίγεται η ελευθερία των καταναλωτών να προβαίνουν σε αγορές οπουδήποτε εντός της κοινής αγοράς.

(13) Το άρθρο 5 παράγραφος 1 σημείο 2 στοιχείο α) έχει σκοπό, αφενός, να επιτρέψει στον κατασκευαστή να εγκαθιδρύσει ένα συντονισμένο σύστημα διανομής και, αφετέρου, να μην επηρεάζεται η δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ διανομέων και πρακτόρων πώλησης. Για το λόγο αυτό, ο προμηθευτής πρέπει να μπορεί να διατηρεί το δικαίωμα να εγκρίνει το διορισμό των πρακτόρων πώλησης από το διανομέα, χωρίς όμως να μπορεί να αρνείται αυθαίρετα να δώσει την έγκρισή του.

(14) Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 σημείο 2 στοιχείο β), ο προμηθευτής οφείλει να μην προβάλει απαιτήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, που συνεπάγονται διακριτική ή άνιση μεταχείριση για έναν διανομέα του δικτύου.

(15) Σκοπός του άρθρου 5 παράγραφος 1 σημείο 2 στοιχείο γ) είναι να μην συγκεντρώνεται η ζήτηση του διανομέα σε έναν προμηθευτή λόγω της παροχής σωρευτικών εκπτώσεων. Η διάταξη αυτή αποβλέπει στη διατήρηση ίσων ευκαιριών μεταξύ αυτών που πωλούν ανταλλακτικά για αυτοκίνητα οχήματα, η προσφορά των οποίων δεν είναι τόσο ευρεία όσο του κατασκευαστή.

(16) Το άρθρο 5 παράγραφος 1 σημείο 2 στοιχείο δ) θέτει ως προϋπόθεση απαλλαγής να μπορεί ο διανομέας να παραγγείλλει στον προμηθευτή οχήματα ιδιωτικής χρήσεως κατασκευαζόμενα σε μεγάλες σειρές, για τους τελικούς καταναλωτές στην κοινή αγορά, με τον εξοπλισμό που απαιτείται στον τόπο κατοικίας τους ή στον τόπο όπου χορηγείται η άδεια κυκλοφορίας, εφόσον ο κατασκευαστής προσφέρει και εκεί ένα μοντέλο που αντιστοιχεί στα μοντέλα του διανομέα, τα οποία αφορά η συμφωνία, μέσω τοπικών επιχειρήσεων του δικτύου διανομής (άρθρο 10 σημείο 10). Με τη διάταξη αυτή αποφεύγεται ο κίνδυνος να εκμεταλλεύονται, ο κατασκευαστής ή οι επιχειρήσεις του δικτύου διανομής, τις υφιστάμενες σε διάφορα τμήματα της κοινής αγοράς διαφορές μεταξύ των προϊόντων, για να κατακερματίζουν τις αγορές.

(17) Η χορήγηση απαλλαγής εξαρτάται, βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2, από την τήρηση και άλλων ελάχιστων προϋποθέσεων, που έχουν σκοπό να αποφεύγεται το ενδεχόμενο ο διανομέας, λόγω υποχρεώσεων που του έχουν επιβληθεί, να καθίσταται υπερβολικά εξαρτημένος οικονομικά από τον προμηθευτή και να παραιτείται εκ των προτέρων από πράξεις ανταγωνισμού στις οποίες δικαιούται κανονικά να προβαίνει, με τη δικαιολογία ότι τούτο αντιβαίνει στα συμφέροντα του κατασκευαστή ή άλλων επιχειρήσεων του δικτύου διανομής.

(18) Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 σημείο 1, ο διανομέας μπορεί, για αντικειμενικά αιτιολογημένους λόγους, να αντιτάσσεται στην εφαρμογή ορισμένων υπέρμετρων υποχρεώσεων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 3 σημείο 3.

(19) Στο άρθρο 5 παράγραφος 2 σημεία 2 και 3 και παράγραφος 3 καθορίζονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις για τη χορήγηση απαλλαγής όσον αφορά τη διάρκεια και τη λύση της συμφωνίας διανομής πώλησης και εξυπηρέτησης μετά την πώληση επειδή, λόγω των επενδύσεων του διανομέα για τη βελτίωση της δομής της διανομής προϊόντων της συμφωνίας και της εξυπηρέτησης των πελατών, η εξάρτηση του διανομέα έναντι του προμηθευτή αυξάνεται σημαντικά στην περίπτωση συμφωνιών μικράς διαρκείας ή συμφωνιών που μπορεί να λυθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Εντούτοις, για να μην παρεμποδίζεται η ανάπτυξη ευέλικτων και αποτελεσματικών συστημάτων διανομής, θα πρέπει να αναγνωρίζεται στον προμηθευτή δικαίωμα έκτακτης καταγγελίας της συμφωνίας σε περίπτωση ανάγκης για αναδιοργάνωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος του δικτύου. Προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα ταχείας επίλυσης των ενδεχόμενων διαφορών, πρέπει να προβλεφθεί η προσφυγή σε τρίτο εμπειρογνώμονα ή διαιτητή ο οποίος θα αποφαίνεται σε περίπτωση διαφωνίας, υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος των μερών για προσφυγή ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις του εθνικού δικαίου.

(20) Σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ, πρέπει να προσδιορίζονται οι περιορισμοί ή οι ρήτρες που δεν μπορούν να περιλαμβάνονται στις συμφωνίες διανομής ώστε να μπορεί να παράγει τα αποτελέσματά της η κήρυξη ανεφάρμοστου του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημεία 1 έως 5). Πρέπει επιπλέον να καθοριστούν οι πρακτικές των συμβαλλομένων οι οποίες, όταν ακολουθούνται συστηματικά ή κατ' επανάληψη, συνεπάγονται αυτοδικαίως απώλεια του ευεργετήματος της απαλλαγής (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημεία 6 έως 12).

(21) Λόγω του ότι συνιστούν σοβαρό εμπόδιο για τον ανταγωνισμό, οι συμφωνίες βάσει των οποίων ένας κατασκευαστής αυτοκινήτων αναθέτει τη διανομή των προϊόντων του σε άλλον κατασκευαστή πρέπει να εξαιρούνται από το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορίες (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημείο 1).

(22) Για να διασφαλισθεί η τήρηση των ορίων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού από τα μέρη, πρέπει να αποκλεισθούν από το πεδίο της απαλλαγής και οι συμφωνίες το αντικείμενο των οποίων δεν περιορίζεται στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 1 ή που προβλέπουν περιορισμούς του ανταγωνισμού μη απαλλασσόμενους από τον παρόντα κανονισμό (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημεία 2 και 3).

(23) Η απαλλαγή δεν ισχύει ούτε όταν τα συμβαλλόμενα μέρη συνομολογούν μεταξύ τους, για τα προϊόντα που αναφέρονται στον παρόντα κανονισσμό, υποχρεώσεις οι οποίες θα μπορούσαν να ενταχθούν στο σύστημα των που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει των κανονισμών της Επιτροπής (ΕΟΚ) αριθ. 1983/83 [1] και (ΕΟΚ) αριθ. 1984/83 [2], όπως τροποποιήθηκαν τελευταία από πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, που αφορούν, αντίστοιχα, την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ σε κατηγορίες συμφωνιών αποκλειστικής διανομής και αποκλειστικής προμήθειας, αλλά οι οποίες επεκτείνονται πέραν εκείνων που έχουν τύχει απαλλαγής βάσει του παρόντος κανονισμού (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημείο 4).

(24) Για την προστασία των επενδύσεων των διανομέων και για την πρόληψη κάθε παράκαμψης εκ μέρους των προμηθευτών των κανόνων περί καταγγελίας των συμφωνιών, πρέπει να ορισθεί ρητά ότι η απαλλαγή δεν έχει εφαρμογή αν ο προμηθευτής διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιήσει μονομερώς, κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, τους όρους της αποκλειστικής παραχώρησης της εδαφικής περιοχής στον διανομέα (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημείο 5).

(25) Για τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο στάδιο της διανομής, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ότι ο κατασκευαστής ή ο προμηθευτής δεν έχει πλέον το ευεργέτημα της απαλλαγής, εφόσον περιορίζει την ελευθερία του διανομέα να αναπτύξει δική του πολιτική όσον αφορά τις τιμές μεταπώλησης (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημείο 6).

(26) Η αρχή της ενιαίας αγοράς απαιτεί να έχουν οι καταναλωτές τη δυνατότητα να αγοράζουν αυτοκίνητα οχήματα σε οποιοδήποτε μέρος της Κοινότητας όπου οι τιμές και οι όροι είναι πιο ευνοϊκοί καθώς και να τα μεταπωλούν εφόσον η μεταπώληση δεν πραγματοποιείται για εμπορικούς σκοπούς. Κατά συνέπεια, δεν μπορούν να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα του παρόντος κανονισμού οι κατασκευαστές ή οι προμηθευτές που εμποδίζουν τις παράλληλες εισαγωγές ή εξαγωγές με μέτρα που λαμβάνουν έναντι των καταναλωτών, των εντεταλμένων μεσαζόντων ή των επιχειρήσεων του δικτύου (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημεία 7 και 8).

(27) Για να εξασφαλισθεί προς το συμφέρον των καταναλωτών, ένας αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές των υπηρεσιών συντήρησης και επισκευής, η απαλλαγή δεν πρέπει να χορηγηθεί ούτε στους κατασκευαστές ή προμηθευτές που εμποδίζουν την πρόσβαση στην αγορά ανεξάρτητων παραγωγών και διανομέων ανταλλακτικών ή που περιορίζουν την ελευθερία των μεταπωλητών ή των επισκευαστών, είτε ανήκουν στο δίκτυο είτε δεν ανήκουν, να αγοράζουν και να χρησιμοποιούν τα ανταλλακτικά αυτά, εφόσον έχουν το ίδιο ποιοτικό επίπεδο με τα γνήσια εξαρτήματα. Ο εφοδιασμός του διανομέα με ανταλλακτικά του ιδίου ποιοτικού επιπέδου από τρίτες επιχειρήσεις της επιλογής του και κατά συνέπεια το δικαίωμα των επιχειρήσεων να προμηθεύσουν τα προϊόντα αυτά σε μεταπωλητές της επιλογής τους, καθώς και η ελευθερία τους αν επιθέτουν το σήμα ή τον λογότυπό τους, πραγματοποιούνται υπό την επιφύλαξη και σύμφωνα με τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας επί των εν λόγω ανταλλακτικών (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημεία 9 έως 11).

(28) Προκειμένου να δοθούν στους καταναλωτές πραγματικές δυνατότητες επιλογής μεταξύ επισκευαστών του δικτύου και ανεξάρτητων επισκευαστών, ενδείκνυται να επιβληθεί στους κατασκευαστές η υποχρέωση να παρέχουν σε επισκευαστές, οι οποίοι δεν είναι επιχειρήσεις του δικτύου, τις απαραίτητες τεχνικές πληροφορίες για την επισκευή ή τη συντήρηση οχημάτων του σήματός τους, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη το θεμιτό συμφέρον του κατασκευαστή να καθορίζει ο ίδιος τους όρους εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων του διανοητικής ιδιοκτησίας και της απόρρητης, ουσιώδους και προσδιορισμένης τεχνογνωσίας του, κατά την εκχώρηση αδειών εκμετάλλευσης σε τρίτους. Εντούτοις, κατά την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων πρέπει να αποφεύγεται κάθε διάκριση ή άλλη κατάχρηση (άρθρο 6 παράγραφος 1 σημείο 12).

(29) Για λόγους σαφήνειας, πρέπει τέλος να ορισθούν οι έννομες συνέπειες που παράγει το ανεφάρμοστο της απαλλαγής στις διάφορες περιπτώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό (άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3).

[1] ΕΕ αριθ. L 173 της 30. 6. 1983, σ. 1.
[2] ΕΕ αριθ. L 173 της 30. 6. 1983, σ. 5.

(30) Υπό τους όρους που καθορίζονται στα άρθρα 5 και 6, οι συμφωνίες διανομής, πώλησης και εξυπηρέτησης μετά την πώληση μπορούν να τυγχάνουν απαλλαγής, καθόσον η τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 1 έως 4 οδηγεί σε βελτίωση της διανομής, της πώλησης και της εξυπηρέτησης μετά την πώληση προς όφελος των καταναλωτών και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται στην κοινή αγορά αποτελεσματικός ανταγωνισμός τόσο μεταξύ των δικτύων διανομής των κατασκευαστών όσο και, μέχρις ενός ορισμένου βαθμού, στο εσωτερικό αυτών. Επί του παρόντος, βάση μπορεί να αποτελέσει η αρχή ότι συντρέχουν επίσης στις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές, για τις κατηγορίες προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1, οι απαραίτητοι όροι για την άσκηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού έτσι ώστε οι ευρωπαίοι καταναλωτές να μπορούν, γενικά, να επωφελούνται από αυτόν τον ανταγωνισμό.

(31) Πρέπει να προβλεφθεί ένα μεταβατικό καθεστώς για τις συμφωνίες που υφίστανται κατά το χρόνο ενάρξεως εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και που πληρούν τους όρους απαλλαγής που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 123/85 της Επιτροπής της 12ης Δεκεμβρίου 1984 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών διανομής και εξυπηρέτησης των πελατών πριν και μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας (άρθρο 7). Πρέπει επίσης να συγκεκριμενοποιηθεί η εξουσία που έχει δοθεί στην Επιτροπή να ανακαλεί σε ιδιαίτερη περίπτωση ή να τροποποιεί την έκταση του ευεργετήματος της απαλλαγής και να αναφερθούν ενδεικτικά διάφορες σημαντικές κατηγορίες περιπτώσεων (άρθρο 8). Σε περίπτωση που η Επιτροπή κάνει χρήση της δυνατότητας ανάκλησης που προβλέπεται στο άρθρο 8 σημείο 2, εναπόκειται σ' αυτήν να αξιολογήσει τις διαφορές τιμών οι οποίες δεν οφείλονται κατά κύριο λόγο σε εθνικές φορολογικές επιβαρύνσεις ή σε διακυμάνσεις των νομισματικών ισοτιμιών μεταξύ των κρατών μελών.

(32) Σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ, η απαλλαγή πρέπει να θεσπισθεί για ορισμένο χρόνο. Μία περίοδος επτά ετών είναι ενδεδειγμένη προκειμένου να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα του τομέα των αυτοκινήτων οχημάτων και η προβλεπόμενη εξέλιξη των συνθηκών του ανταγωνισμού στον τομέα αυτό. Η Επιτροπή, πάντως, θα προβαίνει σε τακτική αξιολόγηση της εφαρμογής του κανονισμού και θα συντάξει σχετική έκθεση το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2000 (άρθρα 11 και 13).

(33) Οι συμφωνίες που πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού δεν απαιτείται να κοινοποιούνται. Εναπόκειται, πάντως, στις επιχειρήσεις να γνωστοποιούν, σε περίπτωση αμφιβολιών, τις συμφωνίες τους στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 17 του Συμβουλίου [2], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας.

(34) Ο ειδικός τομεακός χαρακτήρας της απαλλαγής κατά κατηγορία της διανομής αυτοκινήτων οχημάτων αποκλείει κατ' αρχήν την εφαρμογή των γενικού χαρακτήρα κανονισμών περί απαλλαγής κατά κατηγορία της διανομής. Πρέπει να επιβεβαιωθεί ότι αποκλείεται η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4087/88 της Επιτροπής της 30ής Νοεμβρίου 1988 για την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών franchise [3], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, με την επιφύλαξη του δικαιώματος των επιχειρήσεων να ζητούν ατομική εξαίρεση δυνάμει του κανονισμού αριθ. 17. Αντίθετα, ως προς τους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 1983/83 και (ΕΟΚ) αριθ. 1984/83 οι οποίοι προβλέπουν ένα στενότερο πλαίσιο απαλλαγών για τις επιχειρήσεις, η επιλογή επαφίεται σ' αυτές τις τελευταίες. Όσον αφορά τους κανονισμούς της Επιτροπής (ΕΟΚ) αριθ. 417/85 [4] και (ΕΟΚ) αριθ. 418/85 [5], όπως τροποποιήθηκαν τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών εξειδίκευσης και συμφωνίες έρευνας και ανάπτυξης αντίστοιχα, όπου το κέντρο βάρους είναι διαφορετικό από τη διανομή, δεν θίγεται η εφαρμογή τους (άρθρο 12).

(35) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου 86 της συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, το άρθρο 85 παράγραφος 1 κηρύσσεται, υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ανεφάρμοστο στις συμφωνίες στις οποίες μετέχουν δύο μόνον επιχειρήσεις και στις οποίες ο ένας συμβαλλόμενος αναλαμβάνει έναντι του άλλου την υποχρέωση να προμηθεύει μέσα σε συγκεκριμένο τμήμα της κοινής αγοράς:

1. μόνον αυτόν ή
2. μόνον αυτόν και ορισμένο αριθμό επιχειρήσεων του δικτύου διανομής,

με ορισμένα καινουργή αυτοκίνητα οχήματα τριών ή περισσοτέρων τροχών που προορίζονται για κυκλοφορία σε δημόσιους δρόμους καθώς και σε συνδυασμό με τα οχήματα αυτά, τα ανταλλακτικά τους, με σκοπό τη μεταπώλησή τους.

Άρθρο 2

Η απαλλαγή ισχύει επίσης όταν η υποχρέωση που αναφέρεται στο άρθρο 1 συνδυάζεται με την υποχρέωση του προμηθευτή να μην πωλεί προϊόντα της συμφωνίας σε τελικούς καταναλωτές στη συμφωνημένη περιοχή, και να μην εξασφαλίζει την εξυπηρέτησή τους.

[1] ΕΕ αριθ. L 15 της 18. 1. 1985, σ. 16.
[2] ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.
[3] ΕΕ αριθ. L 359 της 28. 12. 1988, σ. 46.
[4] ΕΕ αριθ. L 53 της 22. 2. 1985, σ. 1.
[5] ΕΕ αριθ. L 53 της 22. 2. 1985, σ. 5.

Άρθρο 3

Η απαλλαγή ισχύει επίσης όταν η υποχρέωση που αναφέρεται στο άρθρο 1 συνδυάζεται με την υποχρέωση του διανομέα:

1. να μην τροποποιεί τα προϊόντα της συμφωνίας ή αντίστοιχα προϊόντα χωρίς τη συγκατάθεση του προμηθευτή, εκτός αν η τροποποίηση αποτελεί το αντικείμενο παραγγελίας εκ μέρους ενός τελικού καταναλωτή και αφορά ορισμένο όχημα από τη σειρά των προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία, το οποίο έχει αγοράσει·

2. να μην κατασκευάζει προϊόντα που ανταγωνίζονται τα προϊόντα της συμφωνίας·

3. να μην πωλεί καινουργή αυτοκίνητα οχήματα που προσφέρουν άλλοι πλην του κατασκευαστή, παρά μόνο σε χωριστά σημεία πώλησης που υπάγονται σε χωριστή διαχείριση από διαφορετικό νομικό πρόσωπο, έτσι ώστε να αποκλείεται οποιαδήποτε σύγχυση ως προς τα σήματα·

4. να προνοεί ώστε, στο πλαίσιο της μετά την πώληση εξυπηρέτησης σε κοινό συνεργείο, να μην επωφελούνται τρίτοι χωρίς νόμιμη αιτία των επενδύσεων του προμηθευτή, κυρίως όσον αφορά τον εξοπλισμό και την κατάρτιση του προσωπικού·

5. να μην πωλεί ανταλλακτικά που ανταγωνίζονται τα προϊόντα της συμφωνίας και που δεν είναι του ίδιου ποιοτικού επιπέδου, και να μην τα χρησιμοποιεί για την επισκευή ή τη συντήρηση προϊόντων της συμφωνίας ή αντιστοίχων προϊόντων·

6. να μη συνάπτει, χωρίς τη συγκατάθεση του προμηθευτή, με επιχειρήσεις που ασκούν τη δραστηριότητά τους στη συμφωνημένη περιοχή, συμφωνίες διανομής, πώλησης και εξυπηρέτησης μετά την πώληση για προϊόντα της συμφωνίας και αντίστοιχα προϊόντα, ούτε να τροποποιεί ή να καταγγέλει συμφωνίες αυτού του είδους·

7. να επιβάλλει στις επιχειρήσεις με τις οποίες έχει συνάψει συμφωνίες που αναφέρονται στο σημείο 6 υποχρεώσεις της ίδιας φύσεως με εκείνες που ο ίδιος έχει αναλάβει έναντι του προμηθευτή και οι οποίες καλύπτονται από τα άρθρα 1 έως 4 και είναι σύμφωνες με τα άρθρα 5 και 6·

8. έξω από τη συμφωνημένη περιοχή,

   α) να μη διατηρεί παράρτημα ή αποθήκες για τη διανομή προϊόντων της συμφωνίας και αντίστοιχων προϊόντων·

   β) να μην αναζητεί πελατεία για προϊόντα της συμφωνίας και αντίστοιχα προϊόντα με διαφήμιση η οποία γίνεται μέσω προσωπικής επαφής με τον πελάτη·

9. να μην αναθέτει σε τρίτους τη διανομή, την πώληση ή την εξυπηρέτηση μετά την πώληση προϊόντων έξω από τη συμφωνημένη περιοχή·

10. να μην προμηθεύει έναν μεταπωλητή:

    α) με προϊόντα της συμφωνίας εφόσον ο μεταπωλητής δεν είναι επιχείρηση του δικτύου διανομής ή

    β) με ανταλλακτικά της σειράς που αναφέρεται στη συμφωνία, μόνον εφόσον δεν προορίζονται για την επισκευή ή τη συντήρηση αυτοκινήτων οχημάτων από τον μεταπωλητή·

11. να μην πωλεί αυτοκίνητα οχήματα της σειράς που αναφέρεται στη συμφωνία ή αντίστοιχα προϊόντα σε τελικούς καταναλωτές οι οποίοι χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες μεσάζοντα, παρά μόνον αν ο τελευταίος έχει προηγούμενη γραπτή εξουσιοδότηση να αγοράσει και, κατά περίπτωση, να παραλάβει ορισμένο αυτοκίνητο όχημα.

Άρθρο 4

1. Δεν αντιτίθεται στην απαλλαγή η υποχρέωση του διανομέα:

1. να τηρεί τα ελάχιστα όρια των απαιτήσεων που επιβάλει η διανομή, η πώληση και η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και οι οποίες αφορούν ιδίως:

   α) τον εξοπλισμό της εμπορικής εκμετάλλευσης και των τεχνικών εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση πελατών πριν και μετά την πώληση·

   β) την ειδικευμένη και τεχνική κατάρτιση του προσωπικού·

   γ) τη διαφήμιση·

   δ) την παραλαβή, την αποθήκευση και την παράδοση των προϊόντων της συμφωνίας και των αντίστοιχων προϊόντων, την πώλησή τους και την εξυπηρέτηση των πελατών πριν και μετά την πώληση·

   ε) την επισκευή και τη συντήρηση των προϊντων της συμφωνίας και των αντίστοιχων προϊόντων, ιδιαίτερα όσον αφορά την αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του οχήματος·

2. να προβαίνει σε παραγγελίες προϊόντων της συμφωνίας στον προμηθευτή μόνο σε ορισμένες ημερομηνίες ή μέσα σε ορισμένες χρονικές περιόδους, υπό τον όρο ότι το διάστημα μεταξύ των ημερομηνιών παραγγελίας δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες·

3. να καταβάλλει προσπάθεια να πωλεί στη συμφωνημένη περιοχή κατά τη διάρκεια καθορισμένης χρονικής περιόδου έναν ελάχιστο αριθμό προϊόντων της συμφωνίας, που καθορίζεται από τα μέρη από κοινού ή, σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με τον ελάχιστο αριθμό προϊόντων της συμφωνίας προς πώληση κατ' έτος, από τρίτο εμπειρογνώμονα, λαμβανομένων κυρίως υπόψη των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν στο παρελθόν στην περιοχή αυτή, καθώς και τις προβλεπόμενες εκτιμήσεις πωλήσεων για την περιοχή αυτή και σε εθνικό επίπεδο·

4. να διατηρεί ένα απόθεμα από προϊόντα της συμφωνίας, η έκταση του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο σημείο 3 ·

5. να διατηρεί για επίδειξη ορισμένα οχήματα της σειράς των προϊόντων ή ορισμένο αριθμό αυτών, που καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο σημείο 3 ·

6. να εξασφαλίζει για τα προϊόντα της συμφωνίας και τα αντίστοιχα προϊόντα εγγύησης, δωρεάν εξυπηρέτηση και εξυπηρέτηση σε περίπτωση αντικατάστασης ελαττωματικών οχημάτων ·

7. να χρησιμοποιεί, για τα προϊόντα της συμφωνίας ή τα αντίστοιχα προϊόντα, στα πλαίσια της εγγύησης, της δωρεάν εξυπηρέτησης και της αντικατάστασης ελαττωματικών οχημάτων, μόνον ανταλλακτικά της σειράς των προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία ή αντίστοιχα ανταλλακτικά ·

8. να ενημερώνει γενικά τον τελικό καταναλωτή εφόσον, για να επισκευάσει ή να συντηρήσει τα προϊόντα της συμφωνίας ή τα αντίστοιχα προϊόντα, χρησιμοποιεί επίσης ανταλλακτικά τρίτων ·

9. να ενημερώνει τους τελικούς καταναλωτές ότι για την επισκευή ή τη συντήρηση προϊόντων της συμφωνίας ή αντίστοιχων προϊόντων, χρησιμοποίησε ανταλλακτικά τρίτων.

2. Η απαλλαγή ισχύει επίσης για τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εάν αυτές, στη συγκεκριμένη περίπτωση, εμπίπτουν στην απαγόρευση που διατυπώνεται στο άρθρο 85 παράγραφος 1.

Άρθρο 5

1. Σε όλες τις περιπτώσεις, η απαλλαγή ισχύει μόνον υπό τον όρο ότι:

1. ο διανομέας αναλαμβάνει την υποχρέωση:

α) να εξασφαλίζει στα οχήματα που ανήκουν στη σειρά προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία ή αντιστοιχούν σε αυτή και τα οποία πωλούνται από άλλη επιχείρηση του δικτύου διανομής στην κοινή αγορά:

— την εγγύηση καθώς και τη δωρεάν εξυπηρέτηση και την εξυπηρέτηση σε περίπτωση αντικατάστασης ελαττωματικών οχημάτων, που αντιστοιχούν στη δέσμευση που αναλαμβάνει σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 6,

— την επισκευή και τη συντήρηση σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 στοιχείο ε) ·

β) να επιβάλλει στις επιχειρήσεις που ασκούν τη δραστηριότητα τους μέσα στη συμφωνημένη περιοχή, με τις οποίες έχει συνάψει τις συμφωνίες διανομής και εξυπηρέτησης πελατών που αναφέρονται στο άρθρο 3 σημείο 6, την υποχρέωση να εξασφαλίζουν την εγγύηση καθώς και τη δωρεάν εξυπηρέτηση και την εξυπηρέτηση σε περίπτωση αντικατάστασης ελαττωματικών οχημάτων τουλάχιστον στο βαθμό που του έχει επιβληθεί ·

2. ο προμηθευτής:

α) δεν αρνείται τη συγκατάθεσή του, εφόσον δεν υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι, για τη σύναψη, τροποποίηση ή λύση των συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 3 σημείο 6 ·

β) δεν εφαρμόζει, στο πλαίσιο των δεσμεύσεων που αναλαμβάνει ο διανομέας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, ελάχιστους όρους και κριτήρια για τις εκτιμήσεις που προβαίνει, με τρόπο που συνεπάγεται άνιση μεταχείριση ή χωρίς αντικειμενικούς λόγους διάκριση σε βάρος του διανομέα ·

γ) στο πλαίσιο ενός συστήματος εκπτώσεων, όταν υπολογίζει συνολικά τις ποσότητες ή τον κύκλο εργασιών των προϊόντων τα οποία ο διανομέας αγόρασε από αυτόν ή από επιχειρήσεις που συνδέονται μ' αυτόν στη διάρκεια καθορισμένης χρονικής περιόδου, υπολογίζει χωριστά τουλάχιστον τις αγορές:

— αυτοκινήτων οχημάτων της σειράς των προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία,

— ανταλλακτικών της σειράς των προϊόντων που αναφέρονται στη συμφωνία, για την προμήθεια των οποίων ο διανομέας εξαρτάται από επιχειρήσεις του δικτύου διανομής και

— άλλων προϊόντων ·

δ) παραδίδει στο διανομέα, για την εκτέλεση σύμβασης πωλήσεως που συνήψε ο διανομέας με έναν τελικό καταναλωτή, ένα ιδιωτικό αυτοκίνητο που αντιστοιχεί σε μοντέλο της σειράς των προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία, στο μέτρο που αυτό προσφέρεται από τον κατασκευαστή ή με τη συγκατάθεσή του στο κράτος μέλος στο οποίο το όχημα πρέπει να τεθεί σε κυκλοφορία.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία ο διανομέας έχει αναλάβει τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 για τη βελτίωση της δομής της διανομής, των υπηρεσιών πώλησης και της εξυπηρέτησης μετά την πώληση, η απαλλαγή εφαρμόζεται υπό τον όρο:

1. ότι ο προμηθευτής δέχεται να αποδεσμεύσει το διανομέα από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 σημείο 3, εφόσον ο διανομέας αποδεικνύει ότι υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι ·

2. ότι η διάρκεια της συμφωνίας είναι τουλάχιστον πενταετής ή ότι η προειδοποιητική προθεσμία τακτικής καταγγελίας της συμφωνίας αορίστου χρόνου είναι τουλάχιστον δύο έτη και για τους δύο συμβαλλόμενους · η προθεσμία αυτή μειώνεται σε ένα έτος τουλάχιστον:

— αν ο προμηθευτής είναι υποχρεωμένος, βάσει νόμου ή βάσει ιδιαιτέρων συμφωνιών, να καταβάλει εύλογη αποζημίωση κατά τη λύση της συμφωνίας ή

— αν πρόκειται για την είσοδό του στο δίκτυο και για την πρώτη συμφωνηθείσα διάρκεια της συμφωνίας ή την πρώτη δυνατότητα τακτικής καταγγελίας ·

3. ότι κάθε συμβαλλόμενος είναι υποχρεωμένος να πληροφορήσει τον άλλο, τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη λήξη της συμφωνίας, ότι δεν επιθυμεί να παρατείνει συμφωνία ορισμένου χρόνου.

3. Οι όροι απαλλαγής που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2:

— το δικαίωμα του προμηθευτή να καταγγείλει τη συμφωνία τηρώντας προειδοποιητική προθεσμία τουλάχιστον ενός έτους σε περίπτωση ανάγκης για αναδιοργάνωση του συνόλου ή ουσιώδους τμήματος του δικτύου,

— το δικαίωμα ενός μέρους για έκτακτη καταγγελία της συμφωνίας λόγω αθέτησης από τον αντισυμβαλλόμενο των ουσιωδών υποχρεώσεών του.

Σε κάθε περίπτωση, οι συμβαλλόμενοι οφείλουν σε περίπτωση διαφωνίας να αποδεχθούν ένα σύστημα ταχέος διακανονισμού της αντιδικίας, όπως η προσφυγή σε τρίτο εμπειρογνώμονα ή σε διαιτητή, υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος των μερών για προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 6

1. Η απαλλαγή δεν ισχύει εφόσον:

1. οι δύο συμβαλλόμενοι ή οι συνδεόμενες με αυτούς επιχειρήσεις είναι κατασκευαστές αυτοκινήτων οχημάτων, ή

2. τα μέρη συνδέουν τη συμφωνία τους με όρους που αφορούν άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες εκτός των αναφερομένων στον παρόντα κανονισμό ή εφαρμόζουν τη συμφωνία τους σε τέτοια προϊόντα ή υπηρεσίες, ή

3. όσον αφορά τα αυτοκίνητα οσχήματα με τρεις και περισσότερους τροχούς, τα ανταλλακτικά τους ή την εξυπηρέτηση πελατών, τα μέρη συμφωνούν περιορισμούς του ανταγωνισμού που δεν απαλλάσσονται ρητά από τον παρόντα κανονισμό, ή

4. όταν οι συμβαλλόμενοι, σχετικά με αυτοκίνητα οχήματα με τρεις και περισσότερους τροχούς ή ανταλλακτικά τους, συνάπτουν συμφωνίες ή συμφωνούν για εναρμονισμένες πρακτικές ως προς τις οποίες έχει κηρυχθεί ανεφάρμοστο το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης βάσει των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 1983/83 και (ΕΟΚ) αριθ. 1984/83, σε κάποιο μέτρο που υπερβαίνει τά όρια του παρόντος κανονισμού, ή

5. τα μέρη συμφωνούν υπέρ του προμηθευτή ότι αυτός διατηρεί το δικαίωμα να συνάπτει συμφωνίες διανομής και εξηπηρέτησης πελατών για προϊόντα της συμφωνίας με ορισμένες άλλες επιχειρήσεις που ασκούν τη δραστηριότητά τους εντός της συμφωνημένης περιοχής ή να τροποποιεί τη συμφωνημένη περιοχή, ή

6. ο κατασκευαστής, ο προμηθευτής ή άλλη επιχείρηση του δικτύου περιορίζει άμεσα ή έμμεσα την ελευθερία του διανομέα να καθορίζει τις τιμές και εκπτώσεις κατά τη μεταπώληση των προϊόντων της συμφωνίας ή των αντιστοίχων προϊόντων, ή

7. ο κατασκευαστής, ο προμηθευτής ή άλλη επιχείρηση του δικτύου περιορίζει, άμεσα ή έμμεσα, την ελευθερία των τελικών καταναλωτών, των εντεταλμένων μεσαζόντων ή των διανομέων να προμηθεύονται από επιχείρηση του δικτύου της επιλογής τους, εντός της κοινής αγοράς, προϊόντα της συμφωνίας ή αντίστοιχα προϊόντα και να εξασφαλίζουν εξυπηρέτηση μετά την πώληση για τα προϊόντα αυτά, ή την ελευθερία των τελικών καταναλωτών να μεταπωλούν τα προϊόντα της συμφωνίας ή αντίστοιχα προϊόντα, εφόσον η πώληση δεν πραγματοποιείται για εμπορικούς σκοπούς, ή

8. ο προμηθευτής παρέχει στους διανομείς χωρίς αντικειμενικά αιτιολογημένο λόγο αμοιβές που υπολογίζονται σε συνάρτηση με τον τόπο προορισμού των μεταπωλούμενων αυτοκινήτων οχημάτων ή με τον τόπο κατοικίας του αγοραστή, ή

9. ο προμηθευτής περιορίζει άμεσα ή έμμεσα την ελευθερία του διανομέα, που προβλέπεται στο άρθρο 3 σημείο 5, να προμηθεύεται από τρίτη επιχείρηση της επιλογής του ανταλλακτικά που είναι ανταγωνιστικά των προϊόντων της συμφωνίας και που έχουν το ποιοτικό επίπεδο των τελευταίων, ή

10. ο κατασκευαστής περιορίζει, άμεσα ή έμμεσα, την ελευθερία αυτών που προσφέρουν ανταλλακτικά να προμηθεύουν τα προϊόντα αυτά σε μεταπωλητές της επιλογής τους, περιλαμβανομένων και εκείνων που είναι επιχειρήσεις του δικτύου διανομής, εφόσον τα ανταλλακτικά αυτά έχουν το ποιοτικό επίπεδο των προϊόντων της συμφωνίας, ή

11. ο κατασκευαστής περιορίζει, άμεσα ή έμμεσα, την ελευθερία των παραγωγών εξαρτημάτων να επιθέτουν πραγματικά το σήμα ή τον λογότυπό τους, σε εμφανές σημείο, στα ανταλλακτικά που διαθέτουν για την πρώτη συναρμολόγηση ή την επισκευή ή συντήρηση των προϊόντων της συμφωνίας ή των αντίστοιχων προϊόντων ή

12. ο κατασκευαστής αρνείται να παράσχει πρόσβαση, ενδεχομένως επί πληρωμή, σε επιδιορθωτές οι οποίοι δεν είναι επιχειρήσεις του δικτύου διανομής, στις τεχνικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την επισκευή ή τη συντήρηση των προϊόντων της συμφωνίας ή αντίστοιχων προϊόντων ή για την εφαρμογή μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, εφόσον οι πληροφορίες αυτές δεν καλύπτονται από δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας ή δεν αποτελούν απόρρητη, ουσιώδη και προσδιορισμένη τεχνογνωσία· σε αυτήν την περίπτωση δεν επιτρέπεται η καταχρηστική άρνηση παροχής των απαραίτητων τεχνικών πληροφοριών.

2. Με την επιφύλαξη των συνεπειών για τις άλλες διατάξεις της συμφωνίας, στις περιπτώσεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 σημεία 1 έως 5, το ανεφάρμοστο της απαλλαγής αφορά όλες τις ρήτρες που περιορίζουν τον ανταγωνισμό οι οποίες έχουν συνομολογηθεί στη σχετική συμφωνία· στις περιπτώσεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 σημεία 6 έως 12 αφορά μόνον τις ρήτρες που περιορίζουν τον ανταγωνισμό οι οποίες έχουν συμφωνηθεί υπέρ του κατασκευαστή, του προμηθευτή ή άλλης επιχείρησης του δικτύου η οποία επιδόθηκε στην επίμαχη συμπεριφορά.

3. Με την επιφύλαξη των συνεπειών για τις άλλες διατάξεις της συμφωνίας, στις περιπτώσεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 σημεία 6 έως 12, το ανεφάρμοστο της απαλλαγής αφορά μόνον τις ρήτρες που περιορίζουν τον ανταγωνισμό οι οποίες έχουν συμφωνηθεί υπέρ του κατασκευαστή, του προμηθευτή ή άλλης επιχείρησης του δικτύου και οι οποίες περιέχονται στις συμφωνίες διανομής πώλησης και εξυπηρέτησης μετά την πώληση, που συνάπτονται για τη γεωγραφική περιοχή της κοινής αγοράς όπου νοθεύεται ο ανταγωνισμός με την επίμαχη συμπεριφορά, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί αυτή η συμπεριφορά.

Άρθρο 7

Η απαγόρευση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης δεν ισχύει κατά το διάστημα από την 1η Οκτωβρίου 1995 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 1996 για τις συμφωνίες που ισχύουν κατά την 1η Οκτωβρίου 1995 και που πληρούσαν τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 123/85.

Άρθρο 8

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού αριθ. 19/65/ΕΟΚ, η Επιτροπή μπορεί να ανακαλέσει το ευεργέτημα της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, εφόσον διαπιστώσει ότι, σε συγκεκριμένη περίπτωση, συμφωνία που έχει τύχει απαλλαγής δυνάμει του παρόντος κανονισμού έχει, παρά ταύτα, ορισμένα αποτελέσματα που δεν συμβιβάζονται με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, και ιδίως:

1. ότι αν τα προϊόντα της συμφωνίας ή τα αντίστοιχα προϊόντα δεν ανταγωνίζονται, στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, προϊόντα τα οποία, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της χρήσης για την οποία προορίζονται και της τιμής τους, θεωρούνται από τον καταναλωτή σαν ομοειδή·

2. ότι αν για τα προϊόντα της συμφωνίας και τα αντίστοιχα προϊόντα εφαρμόζονται, κατά τρόπο διαρκή, τιμές ή όροι που διαφέρουν αισθητά ανάμεσα στα κράτη μέλη, και εφόσον οι σημαντικές αυτές διαφορές βασίζονται κυρίως σε δεσμεύσεις που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος κανονισμού·

3. ότι αν ο κατασκευαστής ή μια επιχείρηση του δικτύου εφαρμόζει χωρίς αντικειμενικό λόγο τιμές ή όρους πώλησης που συνεπάγονται δυσμενείς διακρίσεις κατά τον εφοδιασμό των διανομέων με προϊόντα της συμφωνίας και αντίστοιχα προϊόντα.

Άρθρο 9

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις εναρμοσμένες πρακτικές των κατηγοριών που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 10

Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, οι ακόλουθοι όροι προσδιορίζονται ως εξής:

1. «Συμφωνίες διανομής, πώλησης και εξυπηρέτησης μετά την πώληση», είναι συμφωνίες-πλαίσιο ορισμένου ή αορίστου χρόνου που συνάπτονται μεταξύ δύο επιχειρήσεων, και σύμφωνα με τις οποίες η επιχείρηση που προμηθεύει τα προϊόντα αναθέτει στην άλλη επιχείρηση τη διανομή και την εξυπηρέτηση των πελατών όσον αφορά τα προϊόντα αυτά.

2. «Συμβαλλόμενοι», είναι οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε συμφωνία κατά την έννοια του άρθρου 1: η επιχείρηση που προμηθεύει προϊόντα της συμφωνίας είναι «ο προμηθευτής» και η επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί η διανομή τους και η εξυπηρέτηση των πελατών είναι «ο διανομέας».

3. «Συμφωνημένη περιοχή», είναι η οριοθετημένη περιοχή της κοινής αγοράς στην οποία ισχύει η υποχρέωση αποκλειστικής προμήθειας κατά την έννοια του άρθρου 1.

4. «Προϊόντα της συμφωνίας», είναι τα καινουργή αυτοκίνητα οχήματα τριών ή περισσοτέρων τροχών που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε δημόσιους δρόμους καθώς και τα ανταλλακτικά τους, τα οποία αποτελούν αντικείμενο συμφωνίας κατά την έννοια του άρθρου 1.

5. «Σειρά προϊόντων που αναφέρονται στη συμφωνία», είναι το σύνολο των προϊόντων που καλύπτονται από τη συμφωνία.

6. «Ανταλλακτικά», είναι τα τμήματα που τοποθετούνται ή συναρμολογούνται σε αυτοκίνητο όχημα, για να αντικαταστήστουν συστατικά του αυτοκινήτου. Τα συναλλακτικά ήθη του οικείου κλάδου παίζουν αποφασιστικό ρόλο για τη διάκριση από άλλα ανταλλακτικά και εξαρτήματα.

7. «Κατασκευαστής», είναι η επιχείρηση:

   α) η οποία κατασκευάζει ή αναθέτει την κατασκευή των αυτοκινήτων οχημάτων της σειράς των προϊόντων που αναφέρονται στη συμφωνία ή

   β) η οποία συνδέεται με επιχειρήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο α).

8. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις», είναι:

   α) επιχειρήσεις, εκ των οποίων μια κατέχει, άμεσα ή έμμεσα:

      — περισσότερο από το ήμισυ του κεφαλαίου ή του κεφαλαίου κινήσεως της άλλης επιχείρησης, ή

      — περισσότερο από το ήμιση των δικαιωμάτων ψήφου στην άλλη επιχείρηση, ή

— την εξουσία να διορίζει περισσότερο από το ήμισυ των μελών του εποπτικού ή του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την άλλη επιχείρηση ή

— το δικαίωμα να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της άλλης επιχείρησης·

6) επιχειρήσεις στις οποίες μια τρίτη επιχείρηση κατέχει άμεσα ή έμμεσα τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που αναφέρονται στο στοιχείο α).

9. «Επιχειρήσεις του δικτύου διανομής» είναι, πέραν των συμβαλλομένων, ο κατασκευαστής και οι επιχειρήσεις στις οποίες έχει ανατεθεί από τον κατασκευαστή ή με τη συγκατάθεσή του η διανομή ή η πώληση ή εξυπηρέτηση μετά την πώληση για προϊόντα της συμφωνίας ή αντίστοιχα προϊόντα.

10. «Ιδιωτικά αυτοκίνητα που αντιστοιχούν σε βασικό μοντέλο της σειράς προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία», είναι ιδιωτικά αυτοκίνητα:

— τα οποία ο κατασκευαστής κατασκευάζει ή συναρμολογεί σε σειρά και

— το αμάξωμα των οποίων έχει την ίδια μορφή και τα οποία έχουν τον ίδιο κινητήρα και πλαίσιο καθώς και τον ίδιο τύπο μηχανής με τα ιδιωτικά αυτοκίνητα της σειράς προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία.

11. «Αντίστοιχα προϊόντα, οχήματα ή ανταλλακτικά», είναι εκείνα τα οποία είναι του ιδίου είδους με τα προϊόντα της σειράς που αναφέρεται στη συμφωνία και τα οποία διανέμονται από τον κατασκευαστή ή με τη συγκατάθεσή του και αποτελούν το αντικείμενο συμφωνίας διανομής ή εξυπηρέτησης των πελατών που έχει συναφθεί με επιχείρηση του δικτύου διανομής.

12. «Μεταπώληση» είναι οποιαδήποτε συναλλαγή μέσω της οποίας ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο -«ο μεταπωλητής»- μεταβιβάζει την κυριότητα καινουργούς οχήματος το οποίο είχε αποκτήσει, επ' ονόματί του και για λογαριασμό του, ανεξαρτήτως της νομικής ιδιότητας σύμφωνα με το αστικό δίκαιο ή των τρόπων συναλλαγής υπό τους οποίους πραγματοποιείται η μεταπώληση αυτή. Εξομοιούται προς μεταπώληση κάθε σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνεπάγεται μεταβίβαση κυριότητας ή δυνατότητα αγοράς πριν από τη λήξη της σύμβασης,

13. Οι όροι «διανέμω» και «πωλώ», από την πλευρά του διανομέα, περιλαμβάνουν και άλλες μορφές εμπορίας, όπως π.χ. τη χρηματοδοτική μίσθωση (leasing).

Άρθρο 11

1. Η Επιτροπή θα προβεί σε τακτική αξιολόγηση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ιδιαίτερα όσον αφορά την επίπτωση του απαλλασσόμενου συστήματος διανομής στις διαφορές των τιμών των προϊόντων μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών και την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών στους τελικούς καταναλωτές.

2. Η Επιτροπή θα ζητήσει τη γνώμη ενώσεων και εμπειρογνωμόνων των διαφόρων ενδιαφερομένων κύκλων, κυρίως δε των ενώσεων καταναλωτών.

3. Η Επιτροπή θα συντάξει έκθεση για την αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2000, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη τα κριτήρια που παρατίθενται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 12

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4087/88 δεν εφαρμόζεται σε συμφωνίες που αφορούν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 13

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιουλίου 1995.

Εφαρμόζεται από την 1η Οκτωβρίου 1995 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2002.

Οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 123/85 εξακολουθούν να εφαρμόζονται μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 1995.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 28 Ιουνίου 1995.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής